

Rozdział VIII. WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM OCENIANIA

Zasady oceniania wewnątrzszkolnego

§ 46.

1. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
 - 1) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie,
 - 2) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
 - 3) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
 - 4) wdrażanie ucznia do samooceny – oceniania własnych osiągnięć i postępów,
 - 5) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
 - 6) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
 - 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych,
 - 2) ustalanie kryteriów oceniania zachowania,
 - 3) ocenianie bieżące i ustalanie śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, według skali i w formach przyjętych w szkole,
 - 4) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych,
 - 5) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, według skali określonej w odrębnych przepisach,
 - 6) ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania,
 - 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.
3. Ocenianie wewnątrzszkolne przeprowadzają nauczyciele uczący w oddziale dostarczając uczniowi informacji zwrotnej o:
 - 1) jakości jego pracy nad zdobywaniem wiedzy i umiejętności,
 - 2) skuteczności wybranych metod uczenia się,
 - 3) poziomie uzyskiwanych osiągnięć w stosunku do wymagań programowych.
4. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na zajęciach edukacyjnych odpowiednio do potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
5. Ocenianie bieżące ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych, wskazując uczniowi, co robi dobrze, co i w jaki sposób wymaga poprawy oraz jak powinien się dalej uczyć.

§ 47.

1. Wychowawcy klas, na początku każdego roku szkolnego, zapoznają uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) z „Wewnątrzszkolnym systemem oceniania” liceum. Fakt ten odnotowują w dzienniku lekcyjnym.
2. Nauczyciele na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
 - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania,
 - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
 - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
3. Ustala się następujące formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz wagę ocen częściowych:
 - 1) wypowiedzi ustne:
 - a) odpowiedzi ustne z bieżącego materiału (trzy ostatnie tematy lekcyjne – wyjątkiem od tej zasady mogą być te przypadki realizacji materiału programowego, które wymagają tematycznej spójności i o których poinformowani są uczniowie); waga 2,
 - b) odpowiedzi ustne na lekcjach powtórzeniowych; waga 2,
 - c) wystąpienia ustne – prezentacje; waga 2,
 - d) wypowiedzi monologowe; waga 4,
 - e) aktywność na zajęciach lekcyjnych; waga 1,
 - 2) prace pisemne:
 - a) pisemne prace kontrolne, (sprawdziany); waga 4,
 - b) poprawa pisemnych prac kontrolnych (sprawdzianów); waga 5,
 - c) kartkówki (obejmujące co najwyżej trzy ostatnie tematy lekcyjne); waga 2,
 - d) testy; waga 3,
 - e) poprawa testu; waga 4,
 - f) wypracowania; waga 4,
 - g) referaty; waga 1,
 - h) projekty indywidualne i grupowe; waga 2,
 - i) zadania domowe; waga 1,
 - j) wyniki pracy w grupach; waga 1,
 - k) prowadzenie zeszytów przedmiotowych; waga 1,
 - 3) aktywność poza lekcjami np. udział w konkursach, olimpiadach; waga 2. Laureaci i finaliści konkursów przedmiotowych i olimpiad; waga 3.
4. Nauczyciel jest zobowiązany stosować różnorodne formy sprawdzania wiedzy.
5. Ocena śródroczna i roczna powinna być wystawiona na podstawie co najmniej trzech ocen częściowych uwzględniających ustne i pisemne formy sprawdzania osiągnięć ucznia.
6. Na podstawie pisemnej opinii publicznej lub niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej lub niepublicznej poradni specjalistycznej, nauczyciel jest zobowiązany dostosować wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom wynikającym z programu nauczania.
7. Przy ustalaniu oceny z wychowania fizycznego i zajęć artystycznych należy w szczególności uwzględnić wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, a w przypadku wychowania

- fizycznego – także systematyczność udziału w zajęciach oraz aktywność w działaniach szkoły na rzecz kultury fizycznej.
8. W uzasadnionych przypadkach uczeń może zostać zwolniony na czas określony z zajęć wychowania fizycznego, informatyki lub technologii informacyjnej. W przypadku wychowania fizycznego uczeń może być także zwolniony z wykonywania określonych ćwiczeń fizycznych.
 9. Decyzję o zwolnieniu ucznia z tych zajęć podejmuje Dyrektor na podstawie opinii o ograniczonych możliwościach uczestnictwa w tych zajęciach, wydanej przez lekarza. Opinia wyrażona przez lekarza powinna zawierać przeciwwskazania zdrowotne uniemożliwiające uczestniczenie w zajęciach z wychowania fizycznego prowadzonych na basenie lub w sali gimnastycznej oraz w laboratorium komputerowym.
 10. Uczeń zwolniony z wychowania fizycznego powinien być obecny na planowanych zajęciach, zgodnie z podziałem godzin danej klasy. W wyjątkowych przypadkach Dyrektor może wyrazić zgodę na odstępianie od tej zasady, na podstawie pisemnej prośby rodziców potwierdzającej wzięcie odpowiedzialności za dziecko w tym czasie.

§ 48.

1. Nauczyciel ma obowiązek zapowiedzieć pisemne prace kontrolne oraz lekcje powtórzeniowe przynajmniej na tydzień przed planowanym terminem, a planowany sprawdzian wpisać do dziennika elektronicznego.
2. Kartkówki z bieżącego materiału nie muszą być zapowiadane.
3. Klasa może mieć najwyżej jeden sprawdzian pisemny w danym dniu, a najwyżej trzy w tygodniu.
4. Nauczyciel ma obowiązek poprawy i omówienia prac pisemnych w terminie nie dłuższym niż 14 dni.
5. Sprawdzone i ocenione pisemne prace nauczyciel udostępnia uczniom do wglądu na lekcji danego przedmiotu.
6. Rodzice mogą otrzymać prace pisemne do wglądu w czasie wywiadówek lub indywidualnych spotkań z nauczycielem przedmiotu.
7. Nauczyciel przechowuje prace pisemne przez cały rok szkolny. Stanowią one dokumentację szkoły.
8. W celu zapewnienia obiektywności ocen z pisemnych prac kontrolnych należy przyjąć następującą procentową punktację:

a) niedostateczny	0%-39%
b) dopuszczający	40%-44%
c) +dopuszczający	45%- 49%
d) dostateczny	50%-64%
e) +dostateczny	65%-69%
f) dobry	70%-84%
g) + dobry	85%-89%
h) bardzo dobry	90%-100%
i) celujący	powyżej 100%.
9. Uczeń ma każdorazowy obowiązek poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianów określonych przez nauczyciela jako kluczowe, w ciągu dwóch tygodni od momentu oddania pracy przez nauczyciela. Nową ocenę nauczyciel wpisuje do dziennika i bierze pod uwagę obydwie oceny.
10. Jeżeli uczeń z poprawy sprawdzianu uzyska ocenę niedostateczną, jest ona także wpisana do dziennika.
11. Podstawą dopuszczenia ucznia do poprawy sprawdzianu po upływie dwóch tygodni od pierwszego terminu jest usprawiedliwienie nieobecności przez rodziców.

12. Uczniowi, który nie pisał sprawdzianu w pierwszym terminie i który będzie go pisał po raz pierwszy w terminie poprawkowym oraz nie było to spowodowane przyczynami losowymi, nie przysługuje prawo do poprawy sprawdzianu.

Klasyfikacja śródroczna i roczna

§ 49.

1. Klasyfikowanie śródroczne i roczne polega na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia z zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, i zachowania ucznia, a następnie ustaleniu ocen klasyfikacyjnych z tych zajęć oraz zachowania za pierwszy semestr, a także za cały rok szkolny.
2. Śródroczne klasyfikowanie uczniów przeprowadza się w ostatnim tygodniu zajęć lekcyjnych pierwszego semestru.
3. Klasyfikacja roczna odbywa się w ostatnim tygodniu zajęć lekcyjnych drugiego semestru.
4. Termin posiedzenia klasyfikacyjnego Rady Pedagogicznej ustala Dyrektor wydając stosowne zarządzenie w tej sprawie i podaje je do wiadomości Rady Pedagogicznej oraz uczniów szkoły.

Skala i sposób ustalania ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych oraz ocen bieżących

§ 50.

1. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne.
2. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z dodatkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne dodatkowe zajęcia edukacyjne. Roczna ocena klasyfikacyjna z dodatkowych zajęć edukacyjnych nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły.
3. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych śródroczne i roczne ustala się w stopniach według następującej skali :

1) stopień celujący	-	6 (cel)
2) stopień bardzo dobry	-	5 (bdb)
3) stopień dobry	-	4 (db)
4) stopień dostateczny	-	3 (dst)
5) stopień dopuszczający	-	2 (dop)
6) stopień niedostateczny	-	1 (ndst).
4. Ustala się ogólne kryteria wymagań na poszczególne stopnie:
 - 1) *stopień celujący*:
otrzymuje uczeń, który posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza obowiązkowe wymagania programowe, prowadzi (w miarę możliwości pod opieką nauczyciela) systematyczną pracę nad pogłębianiem wiedzy przedmiotowej, czyta literaturę poza obowiązkowym wykazem lektur. Uczestniczy i osiąga sukcesy w szkolnych i pozaszkolnych konkursach, olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych. Reprezentuje zasób umiejętności wskazujących na wyraźne uzdolnienia. Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązanie nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania,
 - 2) *stopień bardzo dobry*:
otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie, sprawnie posługuje się zdobytymi

umiejętnościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach,

3) *stopień dobry:*

otrzymuje uczeń, który dysponuje wiedzą przewidzianą przez wymagania programowe, wykonuje zadania wymagające opanowania umiejętności przewidzianych przez program, jest aktywny w czasie lekcji, podejmuje się wykonania zadań o charakterze dobrowolnym. Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,

4) *stopień dostateczny:*

otrzymuje uczeń, który opanował materiał przewidziany w programie nauczania w stopniu zadowalającym, potrafi wykonać polecenia wymagające zastosowania umiejętności przewidzianych w programie o średnim stopniu trudności,

5) *stopień dopuszczający:*

otrzymuje uczeń, który opanował całą podstawę programową i wiadomości oraz umiejętności przewidziane w programie nauczania w stopniu dopuszczającym, a także przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać polecenia wymagające zastosowania umiejętności przewidzianych w programie, dysponuje podstawowymi umiejętnościami umożliwiającymi uzupełnienie braków w czasie dalszego kształcenia,

6) *stopień niedostateczny:*

otrzymuje uczeń, który nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności, a braki z zakresu wiadomości i umiejętności uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z przedmiotu. Zagrożony oceną niedostateczną może być uczeń ze średnią 2,00 lub niżej, z niepoprawionymi ocenami ze sprawdzianów i testów, których waga wynosi co najmniej 4 oraz niepoprawionymi wynikami matur próbnych poniżej 40% (w klasach III).

§ 51.

1. Bieżące ocenianie dokonywane jest według skali:

a) stopień celujący	6
b) stopień bardzo dobry	5
c) stopień minus bardzo dobry	– 5
d) stopień plus dobry	+ 4
e) stopień dobry	4
f) stopień minus dobry	– 4
g) stopień plus dostateczny	+3
h) stopień dostateczny	3
i) stopień minus dostateczny	– 3
j) stopień plus dopuszczający	+ 2
k) stopień dopuszczający	2
l) stopień niedostateczny	1

- Ocenę z plusem (+) otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności z poziomu wymaganego na pełną ocenę oraz 50% z poziomu wyższego. Ocenę z minusem (-) otrzymuje uczeń, który opanował w 75% wymagane wiadomości i umiejętności na pełną ocenę.
- Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych otrzymują z danych zajęć edukacyjnych celującą roczną ocenę klasyfikacyjną.
- Średnia z przedmiotu nie stanowi podstawy do wystawienia oceny półrocznej lub oceny końcoworocznej – jest tylko jedną ze składowych.

§ 52.

1. Szczegółowe kryteria wymagań edukacyjnych na poszczególne stopnie oraz sposoby sprawdzania wiedzy i umiejętności zawarte są w przedmiotowych systemach oceniania opracowanych przez nauczycieli.
2. Oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na oceny klasyfikacyjne zachowania.
3. Niska frekwencja na zajęciach lekcyjnych oraz częste spóźnienia mogą mieć wpływ na półroczną i końcoworoczną ocenę klasyfikacyjną.

Skala i tryb ustalania oraz sposób formułowania śródrocznej i rocznej oceny zachowania

§ 53.

1. Ocenianie zachowania ucznia polega na rozpoznaniu przez wychowawcę klasy, nauczycieli oraz uczniów danej klasy stopnia respektowania przez ucznia zasad współżycia społecznego i norm etycznych.
2. Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o warunkach i sposobie oraz kryteriach oceniania zachowania oraz o warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej ocenie klasyfikacyjnej zachowania.

§ 54.

Ocenę śródroczną i roczną z zachowania ustala się według następującej skali:

- 1) wzorowe
- 2) bardzo dobre
- 3) dobre
- 4) poprawne
- 5) nieodpowiednie
- 6) naganne.

§ 55.

1. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala wychowawca po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia.
2. Ustalona przez wychowawcę klasy roczna ocena klasyfikacyjna zachowania jest ostateczna, z zastrzeżeniem § 62 i 64.

§ 56.

1. Ocena klasyfikacyjna zachowania nie ma wpływu na:
 - 1) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych,
 - 2) promocję do klasy programowo wyższej lub ukończenie szkoły, z zastrzeżeniem ust. 2.
2. Rada Pedagogiczna może podjąć uchwałę o niepromowaniu do klasy programowo wyższej lub nieukończeniu szkoły przez ucznia, któremu co najmniej dwa razy z rzędu ustalono naganną roczną ocenę klasyfikacyjną z zachowania.
3. Dla ucznia realizującego obowiązek szkolny lub obowiązek nauki poza szkołą, nie ustala się oceny z zachowania.

§ 57.

Przy ustalaniu oceny z zachowania stosuje się następujące kryteria szczegółowe:

1. Zachowanie wzorowe otrzymuje uczeń, który w szczególności:

- a) systematycznie i punktualnie uczęszcza na zajęcia szkolne, a także nie ma nieobecności nieusprawiedliwionych.
 - b) bierze aktywny udział w zajęciach (zawsze odrabia zadania, chętnie zgłasza się do referatów itp.), w sposób rzetelny i uczciwy osiąga maksymalne - na miarę swoich możliwości - wyniki w nauce, zaległości w nauce spowodowane nieobecnością uzupełnia maksymalnie szybko,
 - c) uczestniczy w zajęciach szkolnych lub pozaszkolnych kół zainteresowań, naukowych, różnych kursach itp. albo prowadzi intensywne samokształcenie lub w innej formie rozwija swoje zdolności i możliwości oraz pogłębia wiedzę, co przynosi mu osiągnięcia w postaci certyfikatów, wygranych olimpiad, sukcesów naukowych, artystycznych, sportowych lub w innych dziedzinach,
 - d) wyróżnia się troską o jakość i wygląd pomieszczeń, a także wyposażenia szkoły i klasy, dba o estetyczny swój wygląd i otoczenia, z szacunkiem odnosi się do własności kolegów i mienia szkoły,
 - e) prezentuje wysoką kulturę osobistą, takt i życzliwość w relacjach z pracownikami szkoły i kolegami, w sposób naturalny prezentuje zachowania zgodne z „zasadami dobrego wychowania”, w rozmowach potrafi zawsze zachować kulturę słowa i dyskusji,
 - f) godnie i kulturalnie zachowuje się w szkole i poza nią (np. w czasie wycieczek, wyjść do teatru itp.), we wszystkich swoich zachowaniach i działaniach ma na uwadze budowanie dobrej opinii o uczniach naszej szkoły i promowanie szkoły w środowisku,
 - g) dba o honor i tradycję szkoły,
 - h) bierze aktywny udział w życiu szkoły, klasy lub społeczności, jest inicjatorem imprez klasowych, szkolnych lub środowiskowych, działań charytatywnych, rekreacyjnych, prozdrowotnych lub innych, o charakterze prospołecznym,
 - i) działa na rzecz innych: poza szkołą (np. w organizacjach charytatywnych, pomagając potrzebującym), w szkole (w Samorządzie, organizując lub występując na szkolnych imprezach) lub w klasie (działa w Samorządzie klasowym, jest chętny do pomocy kolegom i koleżankom w ich problemach osobistych i szkolnych),
 - j) zawsze dotrzymuje ustalonych terminów, wykonuje powierzone mu prace i zadania, często podejmuje dobrowolne zobowiązania, które wykonuje terminowo i solidnie,
 - k) zawsze przestrzega zasad bezpieczeństwa i zdrowego stylu życia (wolność od jakichkolwiek używek, właściwe odżywianie, odpoczynek itp.), prawidłowo reaguje na występujące zagrożenia (przeciwdziała im osobiście lub zwraca się o pomoc do właściwych osób).
2. Zachowanie bardzo dobre otrzymuje uczeń, który w szczególności:
- 1) systematycznie bierze udział w zajęciach szkolnych; dopuszczalne jest posiadanie do 5 godzin nieusprawiedliwionych,
 - 2) wykazuje pozytywny stosunek do nauki, bierze aktywny udział w lekcji, oceny zdobywa w sposób uczciwy i są one zgodne z jego wkładem pracy, zdolnościami i możliwościami, osiąga wyniki w nauce na miarę swoich możliwości,
 - 3) prowadzi samokształcenie lub w innej formie rozwija swoje zdolności i wykorzystuje możliwości oraz pogłębia wiedzę, bierze udział w konkursach,
 - 4) chętnie uczestniczy w życiu klasy i szkoły, angażuje się w odbywające się w szkole imprezy i uroczystości,
 - 5) charakteryzuje się kulturą osobistą, w rozmowach stara się o zachowanie kultury słowa,
 - 6) jest taktowny, koleżeński, życzliwy, otwarty i tolerancyjny w stosunku do kolegów i innych ludzi,

- 7) zwykle dotrzymuje ustalonych terminów, wykonuje powierzone mu prace i zadania, podejmuje też dobrowolne zobowiązania, które stara się wykonać terminowo i solidnie,
 - 8) przestrzega regulaminów i zasad zachowania, dotyczących wycieczek szkolnych, wyjść do kina, teatru itp.,
 - 9) dba o dobre imię szkoły, bierze udział w jej promocji w środowisku i swoim zachowaniem stara się podnosić jej prestiż,
 - 10) przestrzega zasad bezpieczeństwa i zdrowego stylu życia (wolność od jakichkolwiek używek, właściwe odżywianie, odpoczynek itp.), reaguje na występujące zagrożenia.
3. Zachowanie dobre otrzymuje uczeń, który w szczególności:
- a) w miarę systematycznie uczęszcza na zajęcia, dopuszczalne jest do 10 nieusprawiedliwionych godzin,
 - b) stara się osiągać dobre wyniki w nauce, na miarę swoich możliwości,
 - c) chętnie podejmuje zaproponowane prace na rzecz klasy i szkoły, bierze udział w uroczystościach i imprezach szkolnych,
 - d) dba o wygląd oraz mienie klasy i szkoły,
 - e) prezentuje kulturę osobistą, używa kulturalnego języka, w trakcie zajęć szkolnych zachowuje się grzecznie i kulturalnie,
 - f) jest życzliwy w stosunku do kolegów i otaczających go ludzi, grzecznie i z szacunkiem odnosi się zarówno do pracowników szkoły, jak i do wszystkich kolegów i innych ludzi,
 - g) kulturalnie zachowuje się w szkole i poza nią, swoją postawą i zachowaniem nigdy nie naraża na szwank dobrego imienia szkoły,
 - h) zwykle dotrzymuje ustalonych terminów, wykonuje powierzone mu prace i zadania, czasami podejmuje dobrowolne zobowiązania, które stara się wykonać terminowo i solidnie,
 - i) dba o estetyczny wygląd siebie samego, klasy, pomieszczeń szkolnych,
 - j) stara się prowadzić zdrowy styl życia, nie ulegać uzależnieniom i nie zachowywać się w sposób ryzykowny (dla siebie i innych ludzi).
4. Zachowanie poprawne otrzymuje uczeń, który w szczególności:
- a) stara się uczęszczać na zajęcia i być przygotowanym do lekcji; maksymalna liczba godzin nieusprawiedliwionych – 15, w stosunku do swoich możliwości osiąga przeciętne lub raczej niskie wyniki w nauce, ale podejmuje starania o ich poprawę,
 - b) może zdarzyć mu się, że swoim zachowaniem utrudnia nauczycielowi prowadzenie lekcji i innych zajęć,
 - c) wykazuje niskie zainteresowanie samorozwojem, nie zawsze odrabia zadania (często odpisuje je od kolegów), odpisuje na sprawdzianach, liczy na podpowiadanie przez innych, przekłada terminy zaliczania zaległości (i poprawiania ocen niedostatecznych),
 - d) nauczyciela prosi o wskazówki dotyczące przerabianego materiału głównie w sytuacji chęci poprawy oceny na wyższą lub zagrożenia oceną niedostateczną, bierze znikomy udział w zajęciach dodatkowych,
 - e) często nie dotrzymuje ustalonych terminów, niezbyt chętnie i niezbyt starannie wykonuje powierzone mu prace i zadania, dobrowolne zobowiązania wykonania czegoś na rzecz szkoły podejmuje tylko wtedy, gdy wie, że mu się to opłaci lub kiedy jest to aktywność, którą lubi,
 - f) stara się funkcjonować w szkole „bezproblemowo”, zwraca uwagę na przestrzeganie zasad „dobrego wychowania” o tyle, o ile pomoże mu to w bezkonfliktowym przetrwaniu szkoły, czasem wykazuje pewne starania, by być kulturalnym w stosunku do kolegów i pracowników szkoły,

- g) raczej przestrzega zasad higieny osobistej i otoczenia oraz zasad porządkowych: nie niszczy mienia szkoły i kolegów,
 - h) wykazuje obojętność w kwestii dbania o dobry wizerunek szkoły, kiedy nie widzi tego nauczyciel prezentuje zachowania agresywne bądź wulgarne,
 - i) zdarzają mu się zachowania zagrażające bezpieczeństwu innych lub jego samego (np. używanie środków psychoaktywnych i prezentowanie zachowań ryzykownych).
5. Zachowanie nieodpowiednie otrzymuje uczeń, który w szczególności:
- a) często opuszcza lekcje bez usprawiedliwienia lub spóźnia się (powyżej 20 godzin nieusprawiedliwionych),
 - b) często nie jest przygotowany do lekcji, nie bierze w nich aktywnego udziału; często utrudnia jej prowadzenie; nie podejmuje starań zmiany postawy w celu poprawy frekwencji oraz wyników w nauce,
 - c) swoim zachowaniem przeszkadza nauczycielom w prowadzeniu lekcji i innych zajęć,
 - d) zwykle nie dotrzymuje ustalonych terminów, nie wykonuje powierzonych mu prac i zadań – lub odmawia ich wykonania bez podania przyczyny, nie podejmuje dobrowolnych zobowiązań,
 - e) nie zwraca uwagi na normy i zasady współżycia społecznego; częściej prezentuje zachowania niepożądane społecznie niż pożądane,
 - f) w działaniu kieruje się zasadą zaspokajania własnych potrzeb nie zwracając uwagi na zasady uczciwości, nie reaguje na przejawy zła, jeżeli nie dotyczą jego samego,
 - g) nie przestrzega lub łamie obowiązujące zasady zachowania w szkole, w trakcie wycieczek i imprez szkolnych (wyjście do kina i teatru, rajdy, itp.),
 - h) w kontaktach z innymi częściej stosuje zachowania nieasertywne (agresja, manipulacja, uległość) niż asertywne; nie szanuje godności swojej i cudzej,
 - i) niechętnie odnosi się do prośb kolegów o pomoc, często unika pracy na rzecz zespołu lub w jego składzie,
 - j) zachowanie ucznia stwarza zagrożenie lub uczeń lekceważy niebezpieczeństwo; używa substancji niebezpiecznych dla zdrowia (tytoń, alkohol, narkotyki) na terenie szkoły lub w czasie imprez szkolnych.
6. Zachowanie naganne otrzymuje uczeń, który w szczególności:
- a) wykazuje całkowicie lekceważący stosunek do obowiązków, regulaminów i przepisów szkolnych; celowo i świadomie je łamie (także regulaminy wycieczek szkolnych i imprez szkolnych),
 - b) celowo i systematycznie łamie zasady współżycia społecznego, używa wulgarnych słów, oszukuje, kłamie,
 - c) w sposób świadomy i celowy niszczy mienie klasy, szkoły, kolegów; bierze udział w wybrykach chuligańskich i aktach wandalizmu,
 - d) nadużywa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia,
 - e) udziela innym osobom środków odurzających lub substancji psychotropowych, ułatwia, umożliwia innym ich używanie lub nakłania do użycia takiego środka lub substancji, lub też wprowadza je do obrotu albo uczestniczy w takim obrocie,
 - f) dopuszcza się kradzieży, wyłudza pieniądze lub fałszuje dokumenty,
 - g) w sposób świadomy i celowy wykazuje agresywny stosunek do innych, swoim zachowaniem zagraża bezpieczeństwu innych, stosuje przemoc, znęca się fizycznie lub psychicznie nad innymi osobami,
 - h) wykazuje inne przejawy demoralizacji lub popełnił inny czyn karalny,
 - i) żadne działania wychowawcze ze strony rodziców, nauczycieli, pedagoga szkolnego nie przynoszą pożądanych skutków; uczeń nie wykazuje chęci poprawy i zmiany swoich zachowań.

§ 58.

1. Nieobecności ucznia w szkole winni usprawiedliwiać rodzice (prawni opiekunowie) w terminie do 14 dni.
2. Obowiązującą formę usprawiedliwienia stanowią zeszyty korespondencji.
3. Dodatkowe formy usprawiedliwienia ustala wychowawca klasy.
4. Ucznia można zwolnić z lekcji tylko na podstawie pisemnego usprawiedliwienia, lub w nagłych przypadkach telefonu rodziców.

Terminy i formy informowania uczniów o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych

§ 59.

1. Ocenę są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców (prawnych opiekunów).
2. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel ustalający ocenę powinien ją uzasadnić.

§ 60.

1. Na tydzień przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciele poszczególnych przedmiotów i wychowawcy klas są zobowiązani poinformować ucznia o przewidywanych ocenach śródrocznych i rocznych.
2. O przewidywanych rocznych stopniach niedostatecznych wychowawca klasy informuje ucznia i jego rodziców pisemnie za potwierdzeniem zwrotnym na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.

§ 61.

Wychowawca klasy na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów oraz rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania zachowania.

§ 62.

1. Wychowawca klasy może zmienić ustaloną uczniowi ocenę zachowania w czasie klasyfikacyjnego posiedzenia Rady Pedagogicznej, po wysłuchaniu dodatkowych opinii członków Rady Pedagogicznej o zaistniałych w ostatnim czasie szczególnych okolicznościach takiej zmiany.
2. Wychowawca klasy może, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, zmienić roczną ocenę zachowania ucznia po klasyfikacyjnym posiedzeniu Rady Pedagogicznej i wniesić o jej zatwierdzenie na posiedzeniu plenarnym, odbywającym się przed zakończeniem roku szkolnego. Powodem zmiany oceny muszą być uzasadnione okoliczności.
3. Ocena zachowania ucznia ustalona przez wychowawcę jest ostateczna.

Tryb i warunki uzyskania wyższej niż przewidywana oceny rocznej z zajęć edukacyjnych

§ 63.

1. Uczeń ma prawo ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych, tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen częściowych jest równa ocenie, o którą się ubiega lub jest od niej wyższa. Frekwencja ucznia na danym przedmiocie nie może być niższa niż 80% (wyjątek stanowi długotrwała choroba).

2. Warunkiem ubiegania się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej jest:
 - a) złożenie przez ucznia lub rodziców (prawnych opiekunów) do Dyrektora szkoły, wniosku wraz z uzasadnieniem, najpóźniej 3 dni po otrzymaniu przez ucznia informacji o przewidywanej ocenie rocznej,
 - b) ubieganie się przez ucznia o ocenę stanowiącą jeden stopień wyższą niż przewidywana,
 - c) brak przewidywanej oceny rocznej niedostatecznej z danych zajęć edukacyjnych.
3. Uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana odbywa się w formie sprawdzianu zgodnego z Przedmiotowym Systemem Oceniania. Postanowienia § 62 stosuje się odpowiednio.
4. Egzamin obejmuje zakres materiału zrealizowanego w danym roku szkolnym.

§ 64.

1. Uczeń lub rodzice (prawni opiekunowie) mają prawo ubiegać się o podwyższenie o jeden stopień oceny z zachowania pod warunkiem przedstawienia w formie pisemnego wniosku do Dyrektora, najpóźniej 3 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej.
2. Rada Pedagogiczna, w trakcie posiedzenia klasyfikacyjnego, rozpatruje ten wniosek i przedstawia swoją rekomendację wychowawcy, który podejmuje ostateczną decyzję ustalającą ocenę.

Tryb i forma egzaminów klasyfikacyjnych

§ 65.

1. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania.
2. Uczeń nieklasyfikowany z powodu usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach edukacyjnych może zdawać egzamin klasyfikacyjny.
3. Na pisemny wniosek rodziców (prawnych opiekunów) lub pełnoletniego ucznia nieklasyfikowanego z powodu nieusprawiedliwionej nieobecności, Rada Pedagogiczna może wyrazić zgodę na egzamin klasyfikacyjny.
4. Egzamin klasyfikacyjny zdaje również uczeń:
 - 1) realizujący indywidualny program lub tok nauki,
 - 2) ubiegający się o przyjęcie do szkoły na semestr wyższy – z przedmiotów, z których nie posiada ocen przewidzianych planem nauczania danej klasy,
 - 3) uzupełniający materiał programowy z uwagi np. na okresową nieobecność spowodowaną uczęszczaniem do szkół zagranicznych.
5. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza się nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
6. Termin egzaminu klasyfikacyjnego wyznacza Dyrektor szkoły po uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
7. Egzamin klasyfikacyjny składa się z części pisemnej i ustnej.
8. Egzamin z informatyki i wychowania fizycznego ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.
9. Egzamin klasyfikacyjny przeprowadza nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne w obecności wskazanego przez dyrektora szkoły nauczyciela takich samych lub pokrewnych zajęć edukacyjnych.

10. W czasie egzaminu klasyfikacyjnego mogą być obecni – w charakterze obserwatorów – rodzice (prawni opiekunowie) ucznia.
11. Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego sporządza się protokół zawierający: imiona i nazwiska nauczycieli, termin egzaminu, zadania (ćwiczenia) egzaminacyjne, wyniki egzaminu oraz ustalone oceny. Do protokołu załącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
12. W przypadku nieklasyfikowania ucznia z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych, w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny klasyfikacyjnej wpisuje się „nieklasyfikowany” albo „nieklasyfikowana”.

§ 66.

1. Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych jest ostateczna.
2. Ustalona przez nauczyciela albo uzyskana w wyniku egzaminu klasyfikacyjnego niedostateczna roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.

Zasady przeprowadzania egzaminu poprawkowego

§ 67.

1. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną z jednego albo dwóch obowiązkowych zajęć edukacyjnych, może zdawać egzamin poprawkowy z tych zajęć.
2. Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej oraz części ustnej, z wyjątkiem egzaminu z informatyki, technologii informacyjnej, zajęć komputerowych oraz wychowania fizycznego, z których egzamin ma przede wszystkim formę zadań praktycznych.
3. Termin przeprowadzania egzaminu poprawkowego wyznacza Dyrektor szkoły w ostatnim tygodniu ferii letnich.
4. Egzamin poprawkowy przeprowadza komisja powołana przez Dyrektora. W skład komisji wchodzi:
 - 1) Dyrektor – jako przewodniczący komisji lub nauczyciel wskazany przez Dyrektora,
 - 2) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne – jako egzaminujący,
 - 3) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne – jako członek komisji.
5. Nauczyciel – egzaminator może być wyłączony przez Dyrektora z udziału w pracach komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach.
6. Z przeprowadzonego egzaminu poprawkowego sporządza się protokół zawierający: skład komisji, termin egzaminu, pytania egzaminacyjne, wynik egzaminu oraz ocenę ustaloną przez komisję. Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o jego ustnych odpowiedziach. Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
7. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do egzaminu poprawkowego w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie określonym przez dyrektora, nie później niż do końca września.
8. Uczeń, który nie zdał egzaminu poprawkowego, nie otrzymuje promocji do klasy programowo wyższej i może powtarzać klasę.
9. Uwzględniając możliwości edukacyjne ucznia Rada Pedagogiczna może jeden raz w ciągu całego cyklu kształcenia promować do klasy programowo wyższej ucznia, który

nie zdał egzaminu poprawkowego z jednych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, pod warunkiem, że te obowiązkowe zajęcia edukacyjne są, zgodnie ze szkolnym planem nauczania, realizowane w klasie programowo wyższej.

Sprawdzian wiedzy i umiejętności ucznia

§ 68.

1. Uczeń, o ile jest pełnoletni, lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do Dyrektora, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa lub postanowieniami statutu, dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być składane od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej, nie później jednak niż w ciągu 2 dni roboczych od dnia zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych.
2. W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa lub postanowieniami statutu dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, Dyrektor powołuje komisję, która:
 - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych - przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia, w formie pisemnej i ustnej, oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną z danych zajęć edukacyjnych,
 - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania - ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów; w przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji. Komisja ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń.
3. Termin sprawdzianu, uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami). Sprawdzian, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, przeprowadza się nie później niż w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 1.
4. W skład komisji wchodzi:
 - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:
 - a) Dyrektor - jako przewodniczący komisji lub nauczyciel wskazany przez Dyrektora,
 - b) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne,
 - c) nauczyciel z danej lub innej szkoły tego samego typu, prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne;
 - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania:
 - a) Dyrektor - jako przewodniczący komisji lub nauczyciel wskazany przez Dyrektora,
 - b) wychowawca klasy,
 - c) wskazany przez Dyrektora nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danej klasie,
 - d) pedagog,
 - e) przedstawiciel Samorządu uczniowskiego,
 - f) przedstawiciel Rady Rodziców.
5. Nauczyciel, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. b, może być wyłączony przez Dyrektora z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach. W takim przypadku Dyrektor powołuje innego nauczyciela prowadzącego

- takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły.
6. Ustalona przez komisję roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych oraz roczna ocena klasyfikacyjna zachowania nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena ustalona przez komisję jest ostateczna, z wyjątkiem niedostatecznej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, która może być zmieniona w wyniku egzaminu poprawkowego.
 7. Z prac komisji sporządza się protokół zawierający w szczególności:
 - 1) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:
 - a) skład komisji,
 - b) termin sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1,
 - c) zadania (pytania) sprawdzające,
 - d) wynik sprawdzianu oraz ustaloną ocenę,
 - 2) w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania:
 - a) skład komisji,
 - b) termin posiedzenia komisji,
 - c) wynik głosowania,
 - d) ustaloną ocenę zachowania wraz z uzasadnieniem.Protokół stanowi załącznik do arkusza ocen ucznia.
 8. Do protokołu, o którym mowa w ust. 7 pkt 1, dołącza się pisemne prace ucznia i zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia.
 9. Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie, wyznaczonym przez Dyrektora.
 10. Przepisy ust. 1-9 stosuje się odpowiednio w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych uzyskanej w wyniku egzaminu poprawkowego, z tym że termin do zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku, ocena ustalona przez komisję jest ostateczna.

Promocja i ukończenie szkoły

§ 69.

Uczeń otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej, jeżeli ze wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych, określonych w szkolnym planie nauczania, uzyskał roczne oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej, z zastrzeżeniem § 67 ust. 9.

§ 70.

1. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania, otrzymuje promocję do klasy programowo wyższej z wyróżnieniem.
2. Uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe oraz uzupełniające zajęcia edukacyjne wlicza się roczne oceny uzyskane z tych zajęć do średniej ocen, o której mowa w ust. 1.
3. Uczniowi, który uczęszczał na zajęcia religii lub zajęcia etyki wlicza się roczne oceny uzyskane z tych zajęć do średniej ocen, o której mowa w ust. 1.

§ 71.

1. Uczeń kończy liceum ogólnokształcące, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej, na którą składają się roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych uzyskane w klasie programowo najwyższej i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć

edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych, z uwzględnieniem § 51 ust. 3, uzyskał oceny klasyfikacyjne wyższe od oceny niedostatecznej, z zastrzeżeniem § 56 ust. 2.

2. Uczeń kończy liceum ogólnokształcące z wyróżnieniem, jeżeli w wyniku klasyfikacji końcowej, o której mowa w ust. 1, uzyskał z obowiązkowych zajęć edukacyjnych średnią ocen co najmniej 4,75 oraz co najmniej bardzo dobrą ocenę zachowania.
3. Uczniowi, który uczęszczał na dodatkowe oraz uzupełniające zajęcia edukacyjne lub religię albo etykę, do średniej ocen, o której mowa w ust. 2 wlicza się także roczne oceny uzyskane z tych zajęć.
4. Uczeń, który ukończył liceum, może przystąpić do egzaminu maturalnego przeprowadzanego przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną zgodnie z odrębnymi przepisami.